

≡ WSTĘP ≡

Oddajemy do rąk Czytelników kolejny numer pisma *The Polish Journal of the Arts and Culture. New Series*. Zebrane w nim artykuły, przygotowane przez badaczy reprezentujących różne dyscypliny nauki i przyjmujących różne perspektywy metodologiczne, pokazują wielowymiarowy charakter refleksji nad zjawiskami kulturowymi.

Pierwszy z zawartych w tomie tekstów to druga część studium autorstwa Dominika Della, poświęconego znaczeniu doświadczeń wizyjnych mistrzów buddyzmu tybetańskiego, zatytułowana *Birth of a Tibetan Buddhist Master, Auspicious Signs and Events at the Birth of the Seventh Karma pa, Chos grags rgya mtsho (1454–1506)*. Pierwsza część opracowania ukazała się w poprzednim numerze naszego pisma (1/2021), tym razem Czytelnik ma możliwość pogłębienia swojej wiedzy i zapoznania się z analizami autora oraz przytoczonym przekładem fragmentów *rnam thar* – opisów doświadczeń wizyjnych Siódmego Karmapy zaczerpniętych z *Chos 'byung mkhas pa'i dga' ston*.

W drugim artykule pt. *Ukoronowanie życzeń i „prawda prawdziwa”. Postać Ćitrangady w dziełach Rabindranatha Tagore’a i Rituparno Ghosha* Blanka Katarzyna Dżugaj podejmuje się przelądu i analizy reinterpretacji klasycznej opowieści o księżniczce Ćitrangadzie w kulturze bengalskiej na przykładzie dzieł Rabindranatha Tagore’a oraz Rituparno Ghosha. Autorka wykazuje, że badane przez nią reinterpretacje historii Ćitrangady wiążą się ze zjawiskiem zastępowania narracji tworzonej z perspektywy mężczyzn wywodzących się z klas uprzywilejowanych społecznie głosem tzw. Innych: kobiet i osób nieheteronormatywnych.

Trzeci artykuł pt. *Tańczące łodzie Kryszny: o rzecznej kulturze świątynnej środkowej Kerali* to przygotowane przez Cezarego Galewicza studium źródeł oraz praktyk społecznych związanych z kulturą świątynną środkowej Kerali. Autor umiejętnie zestawia historyczne źródła pisane oraz własne obserwacje etnograficzne, a także sięga do szerszego kontekstu problematyki rozumienia hinduizmu jako religii i fenomenu cywilizacyjnego złożonego z wielu odrębnych kultur.

Następny w kolejności tekst pt. *Cultural Conceptualizations of SHAME & DISHONOR in Early Poetic Arabic (EPA)* autorstwa Bartosza Pietrzaka

koncentruje się na kulturowych konceptualizacjach wstydu i dyshonoru w języku poezji staroarabskiej. W artykule przeanalizowane zostały dwa najważniejsze pojęcia odpowiadające angielskiemu pojęciu *shame* – *ʿayb* oraz *ʿār* – stosując podejście kulturowo-językoznawcze.

Piąty tekst w tomie zatytułowany *Charakterystyki krainy Sukhāvati w kontekście przemian buddyjskiej kosmologii i soteriologii* to druga część rozważań Roberta Szuksztula (pierwsza część opracowania ukazała się w poprzednim numerze naszego pisma, 1/2021). Autor przedstawia szczegółową analizę Sukhāvati – świata („pola buddy”) Amitabhy, określanego również jako Czysta Kraina.

Ostatni artykuł w numerze, *Pamięć (za)chowana w ciele. Prześnione powroty* w Pogrzebie kartofla autorstwa Klaudii Węgrzyn koncentruje się na analizie i interpretacji dzieła Jana Jakuba Kolskiego w świetle problematycznych losów powojennej polskiej wsi. Autorka eksploruje film Kolskiego, odnosząc się do kontekstów związanych z ciałem, wykluczeniem i pamięci przeszłości.

W dziale *Interpretatio mundi*, w którym zamieszczane są przekłady reprezentujące tradycje literackie rozmaitych kręgów kulturowych, przedstawiamy przekłady autorstwa Artura Karpa (*Córka tysiąca węzów*) oraz Bożeny Prochwicz-Studnickiej (*W oczekiwaniu: dzień i noc*).

Dział *Dialogi i Diagnozy* zawiera refleksje na temat publikacji oraz wydarzeń ważnych dla osób zainteresowanych badaniami nad kulturą. W tekście *Fandom, kultura partycypacyjna i niekończąca się popularność Disneya* Anna Kuchta analizuje społeczny fenomen konwentów kultury popularnej na przykładzie D23 Expo 2019, a w recenzji *Eugenia Umińska: Between the Scene and the History* Paulina Tendera omawia książkę Marty Taranczewskiej pt. *Eugenia Umińska. A Chronicle of Life, a Contribution to Biography*.

Redaktorki tomu

